



7.1.2022

Tietosuojailmoitus

Kuvaus henkilötietojen käsittelystä tieteellisessä tutkimuksessa (tietosuojailmoitus EU (679/2016) 13, 14, 30 artikla)

TUIKKU - Tunnetaitoja ja osallisuutta varhaiskasvatukseen -tutkimuksessa käsiteltävät henkilötiedot

Jyväskylän yliopiston TUIKKU – hankkeen tavoitteena on kehittää, pilotoida ja tuottaa vahvaan tutkimusnäyttöön perustuva toimintamalli lasten sosioemotionaalisten- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamiseen sekä kiusaamisen ennaltaehkäisyyn varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa. Lisäksi tavoitteena on vahvistaa huoltajien osallisuutta sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön osaamista ja työhyvinvointia. Hankkeen tutkimuksessa selvitetään, mitä vaikutuksia ja merkityksiä toimintamallin toteutuksella on

- Lasten ja aikuisten väliseen kasvatusvuorovaikutukseen ja lasten osallisuuteen
- Lapsiryhmien toimintaan, lasten keskinäiseen vuorovaikutukseen sekä kiusaamisen vähenemiseen
- Lasten sosiaalisiin, tunne- ja vuorovaikutustaitoihin
- Henkilökunnan osaamiseen ja hyvinvointiin
- Huoltajien osallisuuteen varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuksen henkilöstön ja huoltajien kasvatusyhteistyöhön

Kaikilta varhaiskasvatuksen pilotointi- sekä verrokkiryhmiin kuuluvilta tutkittavilta kerätään henkilötietoja kyselyvastauksilla. Osalta pilotointiryhmiin kuuluvilta tutkittavilta kerätään henkilötietoja myös muilla menetelmillä. Alla on lueteltu eri menetelmillä kerättävät henkilötiedot.

3–6-VUOTIAAT LAPSET

- *Havainnointi:* nimi, päiväkotia, havainnointimuistiinpanot, videomateriaali pilotin ajalta
- *Kyselyvastaukset (Webropol-kyselyaineisto, huoltajat ja henkilökunta täyttävät):* lapsen nimi, ikä, sukupuoli, kieli ja synnyinmaa, taustatietoja lapsen sosioemotionaalisesta kehityksestä (mm. lapsen sosioemotionaaliset taidot ja vuorovaikutustaidot, vuorovaikutussuhteet, toiminta lapsiryhmässä)
- *Haastattelut:* nimi, video- ja äänitallenne, haastattelumuistiinpanot, verkostokartta, valokuvat
- *Lapsiryhmien harjoitusten dokumentointi: (valokuvat ja piirustukset):* nimi, päiväkotia, lasten ottamat valokuvat:

LASTEN HUOLTAJAT

- *Kyselyvastaukset: (Webropol-kyselyaineisto):* tunnistekoodi, vastaajan nimi, sähköpostiosoite, ikä, sukupuoli, asuinpaikka, kieli ja synnyinmaa, siviilisääty, koulutus, ammatti, perhemuoto, lasten lukumäärä, lasten iät
- *Havainnointi ja muu lasten materiaali:* lapsen nimi, päiväkotia ja lapsiryhmä, havainnointimuistiinpanot, valokuvat, videomateriaali ja tuotokset pilotin ajalta

- *Haastattelut*: nimi, lapsen nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite, lapsen päiväkotia ja lapsen ryhmä, haastattelumuistiinpanot, video- ja äänitallenne, haastattelun yhteydessä käytettävä videomateriaali

VARHAISKASVATUKSEN HENKILÖKUNTA

- *Kyselyvastaukset (Webropol-kyselyaineisto)*: tunnistekoodi, vastaajan nimi, sähköpostiosoite, ikä, sukupuoli, asuinalue, kieli, koulutus, työnimike, työkokemuksen kesto varhaiskasvatuksessa, päiväkotia ja lapsiryhmä, lapsiryhmän koko
- *Havainnointi*: nimi, päiväkotia ja lapsiryhmä, havainnointimuistiinpanot, videomateriaali pilotin ajalta
- *Haastattelut*: nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite päiväkotia ja lapsiryhmä, haastattelumuistiinpanot, video- ja äänitallenne
- *Päiväkirja-aineisto (mobiilipäiväkirjasovellus eKoutsi)*: nimi, puhelinnumero, tunnistekoodi, päiväkotia ja lapsiryhmä
- *Pedagoginen dokumentointi*: henkilökunnan tuottamat materiaalit pilotin ajalta, nimi, päiväkotia, lapsiryhmä

Tämä tietosuojailmoitus on julkaistu tutkimuksen verkkosivulla <https://www.jyu.fi/tuikku> ja tutkittavalle on annettu suora linkki sähköisellä kyselylomakkeella näihin tietoihin.

1. Henkilötietojen käsittelyn oikeudellinen peruste tutkimuksessa/arkistoinnissa

- ☒ Käsittely on tarpeen tieteellistä tai historiallista tutkimusta taikka tilastointia varten ja se on oikeasuhtaista sillä tavoiteltuun yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden (tietosuojain 4 §:n 3 kohta)

Tutkimuksessa käsitellään/kysytään seuraavia erityisryhmiin kuuluvia henkilötietoja.

- ☒ Kieli ja synnyinmaa

Erityisten henkilötietoryhmien käsittelykiellosta poiketaan seuraavalla perusteella:

- ☒ Yleisen edun mukainen tieteellinen tai historiallinen tutkimustarkoitus tai tilastollinen tarkoitus (tietosuojalaki 6 §)

Henkilötietojen siirto EU/ETA ulkopuolelle

Tutkimuksessa tietojasi ei siirretä EU/ETA-alueen ulkopuolelle.

Henkilötietojen suojaaminen

Henkilötietojen käsittely tässä tutkimuksessa perustuu asianmukaiseen tutkimussuunnitelmaan ja tutkimuksella on vastuuhenkilö (Eija Sevón). Henkilötietojasi käytetään ja luovutetaan vain tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten (tilastointi) sekä muutoinkin toimitaan niin, että tutkittavia koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille. Luovuttaminen koskee Yhteiskuntatieteellistä tietoaarkistoa ja mahdollista opiskelijakäyttöä: TUIKKU-hankkeen väitöskirjoja, kandidaatintutkielmia ja pro gradu -tutkielmia tekeviä opiskelijoita. Kaikkien niiden TUIKKU-tutkimusaineistojen käyttävien henkilöiden kanssa (esim. opiskelijat, tutkimusavustajat ja tutkijat), jotka eivät ole työsuhteessa Jyväskylän yliopistoon tehdään DPA-tietojenkäsittelysopimus.

Tunnistettavuuden poistaminen

- ☒ Henkilötietojen pseudonymisointi: suorat tunnistetiedot poistetaan aineiston perustamisvaiheessa, jolloin tunnistettavuuteen voidaan palata koodin tai vastaavan tiedon avulla ja aineistoon voidaan yhdistää uusia tietoja.
- ☒ Aineistoa analysoidaan suurin tunnistetiedoin, koska osa analyysistä perustuu videoidun sekä nauhoitetun aineiston analysoinnille.

Tutkimuksessa käsiteltävät henkilötiedot suojataan

- ☒ käyttäjätunnuksella ☒ salasanalla ☒ kulunvalvonnalla (fyysinen tila)
- ☒ muulla tavoin, miten: lukittu säilytyspaikka suostumuslomakkeille

Tutkimuksen yhteydessä kerättyjä tietoja säilytetään tietoturvallisesti ja henkilötietoihin on pääsy vain tässä tietosuojaselosteessa mainituilla henkilöillä. Tutkimusaineistoa säilytetään Jyväskylän yliopiston tutkimusaineiston käsittelyä koskevien tietoturvakäytäntöiden mukaisesti. Tutkimusaineisto tallennetaan Jyväskylän yliopiston S-asemalle. Osa tutkimusaineistosta jaetaan tutkimuksen kannalta välttämättömille henkilöille Jyväskylän yliopistossa käytössä olevan CollabRoom-työkalun avulla.

Aineistoa on eri muodoissa. Kyselylomakeaineisto ja haastattelulitteroinnit ovat pseudonymisoituja (henkilötiedot poistettu). Havainnointi-, ääni- ja videoaineisto ovat tunnistettavia. Henkilötietoja sisältävä manuaalinen aineisto, kuten suostumuslomakkeet, säilytetään lukollisissa tiloissa Jyväskylän yliopistolla.

Tutkimukselle on annettu eettinen ennakkoarvio

- ☒ Kyllä. Jyväskylän yliopiston eettinen toimikunta 19.11.2021

Tutkimuksesta on tehty **erillinen tietosuojan vaikutustenarvio**/tietosuojavastaavaa on kuultu vaikutustenarvioinnista

- ☒ Kyllä

Tutkijat ovat suorittaneet tietosuoja- ja tietoturvakoulutukset

- ☒ Kyllä

Sopimukset tutkimusavustajien ja/tai henkilötietojen käsittelijöiden/yhteisrekisterinpitäjien kanssa

- ☒ Kyllä

Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

- ☒ Tutkimusrekisteri ja henkilötietoja sisältävät materiaalit hävitetään vuoden 2029 loppuun mennessä (lasten, vanhempien ja henkilökunnan video- ja äänitallenteet, kenttämuistiinpanot, osa lapsilta kerättävistä aineistoista (tunnistamisen mahdollistavat), muu henkilötietoja sisältävä materiaali, kuten suostumuslomakkeet ja äänitiedostot)
- ☒ Osa tutkimusaineistosta arkistoidaan. Arkistoitavat tutkimusaineistot anonymisoidaan 2029 jälkeen eli kaikki tunnistetiedot poistetaan täydellisesti, jotta paluuta tunnistettavuuteen ei ole eikä aineistoon voida yhdistää uusia tietoja
- ☐ Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin

Henkilötietoja sisältävän aineiston (=tunnistettavien aineisto) arkistoinnilla tarvitaan aina perustelu ja erillinen oikeusperuste. Aineisto arkistoidaan tunnistettavien aineistona:

- ☐ Yleisen edun perusteella. Henkilötietoja sisältävien tutkimusaineistojen käsittely arkistointitarkoituksessa on tarpeen yleisen edun mukaiseen tavoitteeseen nähden (tietosuojalaki 4.4§)

Erityisten henkilötietoryhmien arkistointikiellosta poiketaan, koska:

☐ Tutkimusaineistoa käsitellään yleishyödyllisessä arkistointitarkoituksessa (tietosuojalaki 6.1 § 8-kohta). Arkistoidusta tutkimusaineistosta voidaan lähinnä **tarkistaa tai varmistaa** tutkimusta koskevia seikkoja.

Lisätietoa arkistoinnin kestosta ja paikasta:

Tunnisteellinen tutkimusaineisto jää tutkijoiden käyttöön vuoden 2029 loppuun asti, minkä jälkeen aineisto anonymisoidaan tai hävitetään (video- ja äänitallenteet, henkilötietoja sisältävä muu materiaali ja koodiavain tunnisteisiin). Anonymisoitu aineisto (anonymisoidut havainnointien kirjalliset muistiinpanot, haastattelulitteraatit ja kyselyaineisto) säilytetään Jyväskylän yliopiston tietosuojatutussa JYX arkistossa.

Rekisterinpitäjä ja tutkimuksen tekijät

Tämän tutkimuksen rekisterinpitäjä:

Jyväskylän yliopisto, Seminaarinkatu 15, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto. Vaihde (014) 260 1211, Y-tunnus 0245894-7.

Jyväskylän yliopiston tietosuojavastaava: [tietosuoja\(at\)jyu.fi](mailto:tietosuoja(at)jyu.fi), puh. 040 805 3297.

Tutkimuksen vastuullinen johtaja: Eija Sevón, KT, dosentti, puh. 040 805 3650, eija.sevon@jyu.fi, Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden laitos, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Yhteyshenkilö:

Eija Sevón, KT, dosentti, puh. 040 805 3650, eija.sevon@jyu.fi, Jyväskylän yliopisto, Kasvatustieteiden laitos, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Tutkimuksen toteuttajat:

Eija Sevón, KT, dosentti (eija.sevon@jyu.fi)
 Merja Koivula, KT (merja.e.koivula@jyu.fi)
 Maarit Koskinen, KT (maarit.g.koskinen@jyu.fi)
 Marleena Mustola, FT, (marleena.mustola@jyu.fi)
 Eija Räikkönen, FT, dosentti (eija.m.raikkonen@jyu.fi)
 Kaisa Malinen PsT, dosentti (kaisa.malinen@jamk.fi),
 Mari Laakso YTM (mari.p.laakso@jyu.fi)
 Ha Pham (ha.t.pham@jyu.fi)
 Essi Rutanen, KM (essi.a.rutanen@jyu.fi).

Muut henkilötietoja käsittelevät ovat sopimussuhteessa yliopistoon (kasvatustieteiden ja psykologian tiedekunta, kasvatustieteiden laitos). Aineistoa käsittelevät myös hankkeen tutkimusavustajat ja hankkeessa opinnäytetyötä tekevät opiskelijat. Lisätietoja henkilöistä saa tutkimuksen vastuulliselta johtajalta.

Tässä tutkimuksessa henkilötietojen käsittelijöitä on myös Webropol, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun ja sen antamien ohjeiden mukaisesti. Pilotissa hyödynnetään Moodle-oppimisympäristöä, joka on Jyväskylän yliopiston oppimisympäristö, jonne pääsee kirjautumaan Jyväskylän yliopiston käyttäjätunnuksilla, HAKA-käyttäjätunnuksilla tai erillisellä sopimuksella erillisillä käyttäjätunnuksilla. Moodlea käytetään TUIKKU-pilotin toteutuksessa. Henkilötietoja käytetään kursseille osallistujien yksilöimiseen ja yhteydenpitoon heidän kanssaan ja heidän kesken. Katso tarkemmin

<https://www.jyu.fi/fi/yliopisto/tietosuojailmoitus/moodlen-tietosuojailmoitus#autotoc-item-autotoc-0>

Rekisteröidyn oikeudet

Suostumuksen peruuttaminen (tietosuoja-asetuksen 7 artikla)

Sinulla on oikeus peruuttaa antamasi suostumus, mikäli henkilötietojen käsittely perustuu suostumukseen. Suostumuksen peruuttaminen ei vaikuta suostumuksen perusteella ennen sen peruuttamista suoritettujen käsittelyjen lainmukaisuuteen.

Oikeus saada pääsy tietoihin (tietosuoja-asetuksen 15 artikla)

Sinulla on oikeus saada tieto siitä, käsitelläänkö henkilötietojasi ja mitä henkilötietojasi käsitellään. Voit myös halutessasi pyytää jäljennöksen käsiteltävistä henkilötiedoista.

Oikeus tietojen oikaisemiseen (tietosuoja-asetuksen 16 artikla)

Jos käsiteltävissä henkilötiedoissasi on epätarkkuuksia tai virheitä, sinulla on oikeus pyytää niiden oikaisua tai täydennystä.

Oikeus tietojen poistamiseen (tietosuoja-asetuksen 17 artikla)

Sinulla on oikeus vaatia henkilötietojesi poistamista tietyissä tapauksissa. Oikeutta tietojen poistamiseen ei kuitenkaan ole, jos tietojen poistaminen estää tai vaikeuttaa suuresti käsittelyn tarkoituksen toteutumista tieteellisessä tutkimuksessa.

Oikeus käsittelyn rajoittamiseen (tietosuoja-asetuksen 18 artikla)

Sinulla on oikeus henkilötietojesi käsittelyn rajoittamiseen tietyissä tilanteissa kuten, jos kiistät henkilötietojesi paikkansapitävyyden.

Vastustamisoikeus (tietosuoja-asetuksen 21 artikla)

Sinulla on oikeus vastustaa henkilötietojesi käsittelyä, jos käsittely perustuu yleiseen etuun tai oikeutettuun etuun. Tällöin yliopisto ei voi käsitellä henkilötietojasi, paitsi jos se voi osoittaa, että käsittelyyn on olemassa huomattavan tärkeä ja perusteltu syy, joka syrjäyttää oikeutesi.

Oikeuksista poikkeaminen

Tässä kuvatuista oikeuksista saatetaan tietyissä yksittäistapauksissa poiketa tietosuoja-asetuksessa ja Suomen tietosuojalaissa säädetyillä perusteilla siltä osin, kuin oikeudet estävät tieteellisen tai historiallisen tutkimustarkoituksen tai tilastollisen tarkoituksen saavuttamisen tai vaikeuttavat sitä suuresti. Tarvetta poiketa oikeuksista arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Profilointi ja automatisoitu päätöksenteko

Tutkimuksessa henkilötietojasi ei käytetä automaattiseen päätöksentekoon. Tutkimuksessa henkilötietojen käsittelyn tarkoituksena ei ole henkilökohtaisten ominaisuuksiesi arviointi, ts. profilointi, vaan henkilötietojasi ja ominaisuuksia arvioidaan laajemman tieteellisen tutkimuksen näkökulmasta.

Rekisteröidyn oikeuksien toteuttaminen

Jos sinulla on kysyttävää rekisteröidyn oikeuksista, voit olla yhteydessä yliopiston tietosuojavastaavaan. Kaikki oikeuksien toteuttamista koskevat pyynnot toimitetaan Jyväskylän yliopiston kirjaamoon. Kirjaamo ja arkisto, PL 35 (C), 40014 Jyväskylän yliopisto, puh. 040 805 3472, e-mail: kirjaamo(at)jyu.fi. Käyntiosoite: Seminaarinkatu 15 C-rakennus (Yliopiston päärakennus, 1. krs), huone C 140.

Tietoturvaloukkauksesta tai sen epäilystä ilmoittaminen Jyväskylän yliopistolle
<https://www.jyu.fi/fi/yliopisto/tietosuojailmoitus/ilmoita-tietoturvaloukkauksesta>

Sinulla on oikeus tehdä valitus erityisesti vakinaisen asuin- tai työpaikkasi sijainnin mukaiselle valvontaviranomaiselle, mikäli katsot, että henkilötietojen käsittelyssä rikotaan EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta (EU) 2016/679. Suomessa valvontaviranomainen on tietosuojavaltuutettu.

Tietosuojavaltuutetun toimisto

Käyntiosoite: Lintulahdenkuja 4, 00530 Helsinki

Postiosoite: PL 800, 00531 Helsinki

Sähköposti (kirjaamo): tietosuoja@om.fi

Puhelinvaihde: 029 566 6700

Kirjaamo: 029 566 6768